

Projekt

z dnia 13 grudnia 2022 r.

Zatwierdzony przez

**Uchwała Nr LVI/400/2022
Rady Gminy Popielów**

z dnia 19 grudnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2024**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Gminy Popielów uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Program, o którym mowa w § 1, stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 przyjętej uchwałą nr XXI/168/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popielów na lata 2016-2025.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Popielów.

§ 4.

Tracą moc uchwała Nr XLV/329/2022 Rady Gminy Popielów z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował: Pełnomocnik Wójta do spraw Realizacji Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Wójt Gminy

Sybilla Stelmach

Załącznik do uchwały Nr LVI/400/2022

Rady Gminy Popielów

z dnia 19 grudnia 2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Popielów na lata 2023-2024

§ 1. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Popielów na lata 2023-2024, zwany dalej Programem, jest dokumentem określającym cele i działania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Popielów.

W Programie wyznaczono zadania zbieżne z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Program służy przeciwdziałaniu uzależnieniom, w tym: uzależnieniu od alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne) oraz od narkotyków.

Program jest kontynuacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Popielów na rok 2022, które dotychczas obowiązywały oraz jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Popielów. Ponadto w Programie uwzględniono priorytety i rekomendacje wyznaczone przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Przede wszystkim Program odpowiada na potrzeby lokalne i przyjęte sposoby jego realizacji zostały dostosowane do posiadanych możliwości instytucjonalnych i osobowych. Realizacja Programu będzie miała na celu podejmowanie spójnych działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Ważnym w tym względzie jest ich ukierunkowanie na całą społeczność lokalną, a nie tylko wybiórczo na grupę podwyższonego ryzyka. Do głównych zdiagnozowanych problemów należy: picie alkoholu przez młodzież oraz stosowanie przez nich środków psychotropowych, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, nietrzeźwość w miejscach publicznych oraz niepokojący wzrost wśród dzieci i młodzieży uzależnień behawioralnych (w tym m.in. w zakresie uzależnienia od Internetu, gier komputerowych, mediów społecznościowych, bigoreksji). Ponadto okres epidemii wpłynął niekorzystnie na sytuację w rodzinach z problemami alkoholowymi, zwiększając niestety występowanie przemocy w rodzinie.

Program finansowany jest ze środków budżetu Gminy Popielów, pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych nieprzekraczających 300 ml.

§ 2. Cele Programu

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym wynikającym z nadużywania napojów alkoholowych, innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości mieszkańców Gminy Popielów, dbanie o dobre relacje i zdrowy tryb życia oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych, w tym podnoszenie wiedzy o czynnikach chroniących i czynnikach ryzyka danego uzależnienia behawioralnego.

2. Wsparcie dzieci i młodzieży w realizacji potrzeb rozwojowych oraz zwiększenie ich zainteresowania alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego wobec zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym.

3. Rozwijanie zainteresowania nauką szkolną, wzmacnianie gotowości do respektowania norm i wartości moralnych.

4. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu, narkotyków, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.

5. Kształtowanie silnej więzi rodzinnej.

6. Zwiększenie wiedzy wspólnoty samorządowej gminy w zakresie problematyki i profilaktyki uzależnień od alkoholu, środków psychotropowych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy domowej.

7. Zapobieganie spożywaniu alkoholu i środków odurzających w rodzinach oraz zmniejszenie rozmiarów negatywnych skutków ich spożywania.

8. Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym wśród dzieci i młodzieży.

9. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia.

10. Kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie, oraz jeżeli zajdzie taka potrzeba, poszukiwanie pomocy.

11. Prawidłowa realizacja zapisów ustawy w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

§ 3.

Sposób realizacji Programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin

1) Prowadzenie punktu konsultacyjnego w miejscowości Popielów. Działalność punktu konsultacyjnego obejmuje w szczególności:

a) udzielanie bezpłatnej pomocy osobom dotkniętym problemem uzależnień lub przemocy domowej oraz członkom ich rodzin,

b) motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,

c) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, spożywających narkotyki ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego stylu życia,

d) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,

e) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

f) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,

g) posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc dla rodziny.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, pomocy społecznej oraz poradnictwa profilaktycznego

1) Udzielanie informacji o możliwości korzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej.

2) Udzielanie członkom rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i narkomanii wsparcia psychologicznego.

3) Promowanie przekazu dotyczącego konieczności zachowania abstynencji w ciąży.

4) Pomoc dzieciom z FAS w postaci diagnostyki i terapii oraz pomoc terapeutyczna ich rodzinom.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1) Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

- 2) Przygotowywanie i upowszechnianie ulotek i innych materiałów informacyjnych adresowanych do mieszkańców gminy dotyczących oferty pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym i przemocą.
- 3) Przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli, rodziców oraz pracowników socjalnych w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocą oraz zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie.
- 4) Wspieranie programów przeciwdziałania przemocą realizowanych na terenie gminy Popielów, w tym programów zwiększających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców i opiekunów oraz programów edukacyjnych promujących wychowanie dzieci bez przemocą.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

- 1) Dofinansowanie inicjatyw lokalnych mających na celu tworzenie miejsc uprawiania sportu, rekreacji i wypoczynku, w szczególności umożliwiających spędzenie czasu wolnego przez całe rodziny.
- 2) Wspieranie działalności lokalnych klubów sportowych, ochotniczej straży pożarnej, stowarzyszeń seniorów i grup zrzeszających dzieci i młodzież.
- 3) Wspomaganie działalności jednostek organizacyjnych gminy.
- 4) Wspomaganie działalności sołectw, lokalnych stowarzyszeń, klubów seniora, grup niezorganizowanych i osób fizycznych w obszarze działań objętych Programem.

5. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna oraz działalność szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- 1) Realizowanie programów profilaktycznych, informacyjnych o szkodliwości używania alkoholu, innych środków odurzających, uzależnień behawioralnych nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym naciskiem na nabywanie praktycznych umiejętności psychospołecznych.
- 2) Prowadzenie zajęć świetlicowych, w tym m.in. zajęć realizowanych w szkołach, placówkach wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej.
- 3) Udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy pedagogicznej, wsparcia psychologicznego oraz logopedycznego.
- 4) Prowadzenie zajęć sportowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym organizacja zajęć sportowych prowadzonych na kompleksie boisk ORLIK oraz nowych form aktywności sportowej w tym m.in. zajęcia z kolarstwa, łyżwiarstwa i pływania, w tym pływania osób dorosłych i seniorów.
- 5) Współfinansowanie programów edukacyjnych oraz opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym programów na rzecz aktywizacji gminy w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych oraz rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży.
- 6) Współfinansowanie projektów propagujących zdrowy, bez używek oraz agresji i przemocą styl życia.
- 7) Tworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem potrzeb dzieci/młodzieży/seniorów poprzez organizację i dofinansowywanie m.in. imprez, wydarzeń społeczno-kulturalnych, zajęć rozwojowych oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych.
- 8) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, sportowych lub rekreacyjnych. Współfinansowanie feryjnych programów dotyczących wypoczynku o charakterze rekreacyjno-profilaktycznym, w szczególności dla dzieci i młodzieży żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz w rodzinach dotkniętych wykluczeniem społecznym lub nim zagrożonych.
- 9) Sfinansowanie kolonii dla dzieci i młodzieży zagrożonych problemem uzależnień lub przemocą domową.
- 10) Zakup i rozpowszechnianie literatury, czasopism i materiałów informacyjno-edukacyjnych o problematyce prozdrowotnej i na temat uzależnień.

- 11) Organizowanie konferencji i narad gminnych związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy domowej, oraz prowadzenie innych działań informacyjno edukacyjnych skierowanych do osób dorosłych.
- 12) Przeprowadzenie szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców, ze szczególnym uwzględnieniem tematu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt.
- 13) Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie profilaktyki uzależnień, pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi zagrożonych problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.
- 14) Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programy dla rodziców np. na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywanie konfliktów itp.
- 15) Udział w ogólnopolskich, wojewódzkich i innych ponadlokalnych kampaniach i programach Profilaktycznych, w szczególności „Zachowaj trzeźwy umysł” oraz kampaniach promujących trzeźwość kierowców.
- 16) Udział placówek edukacyjnych w programach profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA.
- 17) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.
- 18) Upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych, organizacja spotkań, warsztatów.
- 19) Rozpowszechnianie informacji w środkach przekazu – zwłaszcza lokalnych, o istnieniu i działaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Popielowie, punktów konsultacyjnych i świetlic.
- 20) Współpraca z policją, organizacjami pozarządowymi, kościołem, instytucjami, stowarzyszeniami, osobami prawnymi i fizycznymi w zakresie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie oraz uzależnień behawioralnych.

6. Zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz ich usuwanie

Podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Popielowie, a zwłaszcza:

- 1) Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia,
- 2) Przygotowanie dokumentacji związanej ze złożeniem wniosku do sądu rejonowego o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w związku z uzależnieniem od alkoholu.

7. Przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- 1) Udział w szkoleniach osób odpowiedzialnych za prawidłową realizację ustawy.
- 2) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 3) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie klubu integracji społecznej, którego funkcjonowanie określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popielowie.

§ 4.

Realizatorzy Programu

1. Powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Popielów **Pełnomocnik ds. Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.**

2. **Pełnomocnik, wykonuje szczególne zadania określone przez Wójta Gminy przy współudziale:**

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której głównym zadaniem jest inicjowanie, koordynowanie oraz kontrolowanie działań wynikających z programu,

- 2) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popielowie,
- 3) Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) Komisariatu Policji w Dobrzenu Wielkim,
- 5) Publicznej Szkoły Podstawowej w Popielowie,
- 6) Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Dzierżona w Karłowicach,
- 7) Publicznej Szkoły Podstawowej w Starych Siołkowicach,
- 8) Przedszkola Publicznego w Popielowie,
- 9) Przedszkola Publicznego w Karłowicach,
- 10) Przedszkola Publicznego w Starych Siołkowicach,
- 11) Samorządowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie,
- 12) Gminnej Biblioteki Publicznej w Popielowie,
- 13) Rad Sołeckich,
- 14) Organizacji pozarządowych.

§ 5.

Termin realizacji programu

Program realizowany będzie w 2023 i 2024 roku.

§ 6.

Finansowanie zadań wynikających z programu

1. Ze środków przeznaczonych na realizację programu w szczególności finansowane będą:

- 1) Wydatki związane z prowadzeniem i utrzymaniem punktu konsultacyjnego,
- 2) Wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne, zajęcia świetlicowe, zajęcia sportowe, zajęcia rozwojowe oraz psychologów, pedagogów, logopedy, jak i wynagrodzenie pracowników obsługi niezbędnej do realizacji zadania,
- 3) Wydatki związane z działalnością typu sportowego, rekreacyjnego i artystycznego noszącą znamiona profilaktyki przeciw uzależnieniom od alkoholu, narkotyków oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w tym koszty dowozu na zajęcia,
- 4) Wydatki związane z organizacją wypoczynku feryjnego oraz zajęć edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- 5) Wydatki związane z prowadzeniem zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, szkoleń, spotkań w ramach konstruktywnego zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży,
- 6) Wydatki związane z dofinansowaniem zajęć rekreacyjno-sportowych, kulturalnych, edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci, młodzieży i seniorów organizowanych przez jednostki gminne,
- 7) Wydatki związane z udziałem oraz dojazdem na szkolenia, konferencje i warsztaty związane z profilaktyką uzależnień lub przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, osób zatrudnionych w punkcie konsultacyjnym, nauczycieli oraz lokalnych liderów.
- 8) Wydatki związane z tworzeniem miejsc wspomagających aktywność ruchową np. zakup i montaż urządzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
- 9) Zakup niezbędnego wyposażenia do prawidłowej realizacji programu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz innych jednostek współuczestniczących w realizacji programu (w tym meble, sprzęt komputerowy wraz oprogramowaniem, sprzęt biurowy, multimedialny i RTV),

- 10) Zakup wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć sportowych oraz zajęć sprzyjającym konstruktywnemu spędzeniu czasu wolnego (w tym wyposażenie i sprzęt sportowy, rekreacyjny),
- 11) Zakup wyposażenia do świetlic (np. meble, sprzęt komputerowy, sprzęt muzyczny, RTV, pomoce edukacyjno-dydaktyczne), jak również opału i środków czystości,
- 12) Zakup materiałów i usług remontowych niezbędnych do funkcjonowania punktu konsultacyjnego oraz świetlic na terenie gminy,
- 13) Wydatki związane z działalnością instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 14) Wydatki związane opłatami za usługi i opłaty związane z utrzymaniem łączny internetowych w świetlicach wiejskich oraz punktach dostępu do Internetu na terenie gminy,
- 15) Wydatki na zakup nagród oraz artykułów spożywczych dla dzieci i młodzieży i seniorów biorącej udział w programach profilaktycznych, zajęciach, warsztatach lub imprezach o znamionach profilaktyki uzależnień, konkursach rozwijających uzdolnienia,
- 16) Wydatki na działania związane z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Ustala się wynagrodzenie dla pełnomocnika wójta na kwotę 500 zł brutto (miesięcznie).
- 2) Ustala się wynagrodzenie za wykonywanie czynności związanych z pracą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 70 zł brutto/godzinę posiedzenia lub przeprowadzonej kontroli.
- 3) Wynagrodzenie określone w punkcie 2 nie dotyczy Pełnomocnika.

§ 7.

Postanowienia końcowe

Sprawozdanie z realizacji programu wraz z opisem osiągniętych rezultatów zostanie opracowane przez Pełnomocnika odpowiednio

- 1) za rok 2023 w terminie do 31 marca 2023 r.
- 2) za rok 2024 w terminie do 31 marca 2024 r.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ((t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) nakładają na jednostki samorządu terytorialnego obowiązki realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami oraz integracji społecznej osób uzależnionych. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.